

**PRESDÚDNA FÁZA KONANIA
PODĽA ČLÁNKU 258 ZMLUVY O FUNGOVANÍ
EURÓPSKEJ ÚNIE A LIMITY DISKREČNEJ PRÁVOMOCI
EURÓPSKEJ KOMISIE V JEJ RÁMCI**

doc. JUDr. Peter Lysina, PhD.

Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta
Katedra medzinárodného práva a medzinárodných vzťahov
peter.lysina@flaw.uniba.sk

**Predsúdna fáza konania podľa článku 258 Zmluvy o fungovaní
Európskej únie a limity diskrečnej právomoci Európskej komisie
v jej rámci**

Článok sa zameriava na analýzu predsúdnej fázy konania podľa čl. 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie s osobitným zameraním osobitosti jednotlivých štádií ako aj prejavy diskrečnej právomoci Európskej komisie v nich. Predmetom pozornosti je aj to, či a ako je diskrečná právomoc Európskej komisie v predsúdnej fáze konania limitovaná.

**Phase préliminaire de la procédure prévue à l'article 258 du traité
sur le fonctionnement de l'Union européenne et limites du pouvoir
discrétionnaire de la Commission européenne dans son contexte**

L'article traite de l'analyse de la phase préliminaire de la procédure au titre de l'article 258 du traité sur le fonctionnement de l'Union européenne, en portant une attention particulière aux spécificités des différentes étapes, ainsi qu'au pouvoir discrétionnaire de la Commission européenne en la matière. Une attention est également accordée aux circonstances dans lesquelles le pouvoir discrétionnaire de la Commission européenne a été limité pendant la phase préliminaire de la procédure.

**The pre-trial phase of the procedure under Article 258 of the
Treaty on the Functioning of the European Union and the limits
of the European Commission's discretion in its context**

The article focuses on the analysis of the pre-trial phase of the procedure under Article 258 of the Treaty on the Functioning of the European

Union, with particular attention to the specificities of the various stages, as well as the European Commission's discretion in them. Attention is also paid to circumstances of limitation of European Commission's discretionary power in the pre-trial phase of the proceedings.

Kľúčové slová: formálne oznámenie, odôvodnené stanovisko, Súdny dvor Európskej únie, ZFEÚ, ZEÚ,

Mots clés: lettre de mise en demeure, avis motivé, Cour de justice de l'Union européenne, TFUE, TUE

Keywords: letter of formal notice, reasoned opinion, Court of Justice of the European Union, TFEU, TEU

Úvod

Konanie podľa čl. 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) je významným prostriedkom, ktorý má za cieľ zaistiť žiaducu implementáciu, ako aj aplikáciu práva Európskej únie (ďalej len „EÚ“). Konanie podľa čl. 258 ZFEÚ patrí medzi konania o porušení Zmlúv. Nejde o jediné konanie, ktoré možno iniciovať v prípade porušenia Zmlúv. Do tejto skupiny konaní patrí aj konanie podľa čl. 259 ZFEÚ a konanie podľa čl. 260 ZFEÚ. Spoločným pre všetky tieto konania je predovšetkým to, že aktívne legitimovaný subjekt sa v prvom rade domáha toho, aby Súdny dvor EÚ (ďalej len „SD EÚ“) vydal rozsudok, ktorým deklaruje porušenie práva EÚ zo strany konkrétneho členského štátu.¹

Samozrejme, uvedené tri konania medzi sebou vykazujú viacero rozdielov. Príkladom môže byť rozdiel v aktívne legitimovanom subjekte. Kým pre konanie podľa čl. 258 ZFEÚ, resp. podľa čl. 260 ZFEÚ je aktívne legitimovaným subjektom Európska komisia (ďalej len „EK“), v konaní podľa čl. 259 ZFEÚ táto úloha patrí ktorémukoľvek členskému štátu. Ďalší rozdiel, tentokrát medzi konaním podľa čl. 258 ZFEÚ a konaním podľa čl. 260 ZFEÚ, je daný aj samotným účelom konania. Konanie podľa čl. 258 ZFEÚ nepochybne predstavuje konanie o určovacej žalobe – SD EÚ je žiadaný, aby rozhodol o existencii, či neexistencii porušenia práva EÚ zo strany konkrétneho členského štátu. Konanie podľa čl. 260 ZFEÚ plní aj ďalšiu úlohu. V súlade s predmetným článkom ZFEÚ je možné členskému štátu uložiť peňažnú sankciu. Môže o nej rozhodnúť SD EÚ, a to na základe návrhu EK v zásade

---

¹ TOMÁŠEK, M. - TÝČ, V. a kol.: *Právo Evropské unie. 2. aktualizované vydání*. Praha: Leges, s. 407.

v dvoch prípadoch. Predovšetkým vtedy, ak členský štát neodstránil rozpor s právom EÚ, ktorý bol zo strany SD EÚ konštatovaný v konaní podľa čl. 258 ZFEÚ. Druhá eventualita prichádza do úvahy vtedy, keď členský štát poruší svoju povinnosť transponovať smernicu prijatú legislatívnym postupom. V takom prípade nie je potrebné predchádzajúce konanie podľa čl. 258 ZFEÚ. EK je oprávnená už v onom „prvom“ konaní navrhnúť uloženie peňažných sankcií (na základe čl. 258 ZFEÚ v spojitosti s čl. 260 ods. 3 ZFEU).

Okrem toho, že konania podľa čl. 258 ZFEÚ, podľa čl. 259 ZFEÚ a podľa čl. 260 ZFEÚ tvoria skupinu konaní o porušení Zmlúv, možno ich spojiť aj s ďalším prívlastkom – sporové konania. Túto, početne väčšiu skupinu tvoria konania o porušení Zmlúv spoločne s konaniami o žalobe o neplatnosť (čl. 263 ZFEÚ, čl. 264 ZFEÚ a čl. 270 ZFEÚ), konaním o žalobe o nečinnosti (čl. 265 ZFEÚ), konaniami o žalobe o náhrade škody (čl. 268 ZFEÚ a čl. 340 ZFEÚ), konaním o vydaní bezdôvodného obohatenia, či konaním na základe rozhodcovských doložiek (čl. 272 ZFEÚ).²

Berúc do úvahy uvedené, konanie podľa čl. 258 ZFEÚ možno označiť ako sporové konanie a súčasne jedno z konaní o porušení Zmlúv. Toto konanie môže byť iniciované výlučne EK. Jednoznačne to vyplýva priamo z čl. 258 ZFEÚ, podľa ktorého *„ak sa EK domnieva, že si členský štát nesplnil povinnosť, ktorá pre neho vyplýva zo zmlúv, vydá odôvodnené stanovisko po tom, čo umožní tomuto štátu predložiť pripomienky. Ak daný štát nevyhovie stanovisku v lehote určenej EK, EK môže vec predložiť SD EÚ.“*

Ako napovedá čl. 258 ZFEÚ, v samotnom konaní ním predvídanom je potrebné odlíšiť predsúdnú (prejudiciálnu) fázu a súdnu (judiciálnu) fázu. Ide o vzájomne previazané fázy, kde priamo čl. 258 ZFEÚ striktné vyžaduje fázu predsúdnú na to, aby bolo možné prikročiť k fáze súdnej. Inak povedané, bez toho, aby prebehla fáza predsúdna, nie je možné uskutočniť fázu súdnu. Na druhej strane, to, že začala predsúdna fáza konania podľa čl. 258 ZFEÚ nemusí nevyhnutne znamenať, že začne aj fáza súdna. Ako poukazuje aj prax, väčšinu konaní podľa čl. 258 ZFEÚ sa podarí vyriešiť už v predsúdnej fáze a len minimum z nich sa dostane pred SD EÚ.³ Aj preto je význam predsúdnej fázy konania podľa čl. 258 ZFEÚ značný a pre zaistenie správnej transpozície, implementácie, či aplikácie práva EÚ je táto fáza esenciálna.

² TOMÁŠEK, M. - TÝČ, V. a kol.: *Právo Evropské unie. 2. aktualizované vydání*. Praha: Leges. s. 408.

³ http://ec.europa.eu/atwork/applying-eu-law/infringements-proceedings/infringement_decisions/?lang_code=en (13.2.2019)

Niet pochýb o tom, že významnú rolu v rámci predsúdnej fázy konania podľa čl. 258 ZFEÚ zohráva práve EK. Na jednej strane jej úloha plynie priamo z primárneho práva EÚ - predovšetkým čl. 17 Zmluvy o EÚ (ďalej len „ZEÚ“) a čl. 258 ZFEÚ, no na strane druhej, značná časť ňou realizovaných opatrení nie je v práve EÚ nijako explicitne fixovaná a je považovaná za súčasť jej diskrečných právomocí v rámci predsúdnej fázy konania podľa čl. 258 ZFEÚ.

Vo svetle uvedeného je ambíciou článku v prvom rade priniesť analýzu jednotlivých krokov predsúdnej fázy konania podľa čl. 258 ZFEÚ, a to s osobitným dôrazom na výkon diskrečnej právomoci EK v rámci predsúdnej fázy. Následne bude cieľom identifikovať existujúce limity tejto diskrečnej právomoci EK a overiť tak hypotézu o tom, že výkon diskrečnej právomoci EK v rámci predsúdnej fázy podlieha viacerým obmedzeniam a limitom plynúcim priamo z primárneho práva EÚ.

1. Konanie EU Pilot ako súčasť predsúdnej fázy konania podľa článku 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie?

Predsúdnej fáze konania podľa čl. 258 ZFEÚ spravidla predchádza konanie nesúce pomenovanie *EU Pilot*. Jeho účelom je vytvoriť priestor pre relatívne neformálnu komunikáciu, či dialóg medzi EK na jednej strane a členským štátom na strane druhej. Pri svojom vzniku malo konanie EU Pilot slúžiť predovšetkým ako komunikačný nástroj medzi EK a členským štátom, ktorý mal byť využívaný vždy v prípadoch, keď EK bola konfrontovaná so sťažnosťami, resp. žiadosťami fyzických, ako aj právnických osôb vo veci uplatňovania práva EÚ konkrétnym členským štátom.⁴ Postupom času sa tento primárny účel dostal do úzadia a prevážil iný rozmer konania – možnosť vyriešiť obavy EK ohľadne novej existencie porušenia práva EÚ zo strany členského štátu. Tomu zodpovedá aj fakt, že impulzom k začatiu konania *EU Pilot* nemusí byť nevyhnutne len vonkajší podnet (žiadosť o informáciu, či sťažnosť), ale aj vlastné zistenie EK.

Spustenie konania *EU Pilot* sa spája s rokom 2007 a s oznámením EK nazvaným Európa výsledkov – uplatňovanie práva spoločenstva.⁵

---

⁴ Bližšie pozri oznámenie EK *Európa výsledkov – uplatňovanie práva spoločenstva* COM (2007) 0502 final dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:52007DC0502&from=en> (7.3.2019)

⁵ Oznámenie EK *Európa výsledkov – uplatňovanie práva spoločenstva* COM (2007) 0502 final dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:52007DC0502&from=en> (7.3.2019)

EK v ňom deklarovala potrebu vytvoriť nový mechanizmus, prostredníctvom ktorého by mala byť vedená komunikácia s členským štátom v otázkach uplatňovania práva EÚ. Vyjadrenia členského štátu mali byť získavané predovšetkým za účelom prípravy vyjadrení EK k žiadostiam o informácie, resp. sťažnostiam, týkajúcim sa správneho uplatňovania práva EÚ. EK tiež deklarovala, že za účelom podania vysvetlenia bude členskému štátu stanovená lehota za účelom podania potrebných vysvetlení, informácií a riešení. Napokon, v nadväznosti na podané vysvetlenia zo strany členských štátov si EK vyhradila právo uplatniť ďalšie opatrenia, vrátane začatia konania vo veci porušenia Zmlúv.⁶ Modifikácia a dalo by sa povedať aj značné oklieštenie konania EU Pilot prišlo s ďalším oznámením EK nazvaným „Právo EÚ: Lepšie výsledky pomocou lepšieho uplatňovania práva“, v ktorom EK deklarovala, že „...začne konanie o porušení práva EÚ bez toho, aby využila mechanizmus na riešenie problémov, ktorý je k dispozícii v rámci projektu EU Pilot, pokiaľ využitie projektu EU Pilot v danom prípade nie je pokladané za užitočné.“⁷ Napriek tomuto okliešteniu je však konanie EU Pilot stále existujúcim a uplatňovaným konaním.⁸ Preto posúdenie jeho miesta v predsúdnej fáze má stále svoj zmysel.

Čo do priebehu, konanie EU Pilot prebieha viac-menej štandardným spôsobom, kde na začiatku je list EK adresovaný členskému štátu, resp. jeho vláde. V tomto liste EK informuje členský štát o dôvodoch začatia konania a súčasne poskytuje členskému štátu 10 týždňov (všeobecné pravidlo) na vyjadrenie k uvádzaným výhradám. Následne, má EK spravidla rovnako 10 týždňov na posúdenie odpovede členského štátu. Tu je potrebné pripomenúť, že ide o lehotu na posúdenie odpovede, nie na vyjadrenie EK k odpovedi. Preto častokrát členský štát nevie reakciu EK na svoje vyjadrenie aj oveľa dlhší čas. Konanie môže byť zavŕšené dvojako – buď tým, že EK akceptuje odpoveď členského štátu a prípad uzavrie,⁹ alebo naopak, prípad neuzavrie a vo veci adresuje členskému štátu formálne oznámenie.

---

⁶ Bližšie pozri 3. časť III. hlavy EK *Európa výsledkov – uplatňovanie práva spoločenstva* COM (2007) 0502 final dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:52007DC0502&from=en> (7.3.2019)

⁷ Oznámenie EK *Právo EÚ: Lepšie výsledky pomocou lepšieho uplatňovania práva C* (2016) 8600 final dostupné na <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/3/2016/SK/C-2016-8600-F1-SK-MAIN-PART-1.PDF> (8.3.2019)

⁸ V tejto súvislosti pozri napr. http://ec.europa.eu/internal_market/scoreboard/performance_by_governance_tool/infringements/index_en.htm#t_0_23 (13.3.2019)

⁹ V prípade, ak konanie bolo začaté z podnetu (sťažnosti) fyzickej, alebo právnickej osoby rozhodnutie EK o uzavretí prichádza na rad až po tom, čo je o výsledku komunikácie informovaný sťažovateľ. Tento je najprv informovaný o odôvodnenom zámere EK konanie uzavrieť, pričom má možnosť sa k tomuto zámeru a dôvodom vyjadriť. Ak by sa nevyjadril, resp. vo vyjadrení neuviedol relevantné dôvody, EK pristúpi k uzavretiu konania.

Čo do obsahu, v rámci *EU Pilot* sú riešené otázky späté s nesprávnou transpozíciou smerníc, či nesprávnou aplikáciou práva EÚ. Ide teda o takmer identický predmet konania ako je konanie podľa čl. 258 ZFEÚ.¹⁰ Uvedené nepochybne môže vyvolať otázku, či na konanie *EU Pilot* možno nazerať ako na súčasť predsúdnej fázy konania podľa čl. 258 ZFEÚ.

V prospech kladnej odpovede by mohli svedčiť predovšetkým nasledovné skutočnosti:

- takmer identický predmet konania (v oboch prípadoch je bezprostredným dôvodom konania porušenie práva EÚ);
- previazanosť konaní (konanie *EU Pilot* môže byť zakončené vydaním formálneho oznámenia, ktoré je pevnou súčasťou predsúdnej fázy konania podľa čl. 258 ZFEÚ).

Na druhej strane, zápornú odpoveď odôvodňuje najmä:

- samotné oznámenie EK, ktorým bol *EU Pilot* vytvorený (EK v ňom *a priori* odmieta, že by *EU Pilot* mal ambíciu tvoriť súčasť predsúdnej fázy konania podľa čl. 258 ZFEÚ);
- právny základ (kým predsúdna fáza konania podľa čl. 258 ZFEÚ je, ako napokon napovedá jej pomenovanie, založená na čl. 258 ZFEÚ, konanie odvíjajúce sa iba od oznámenia EK nikdy nemalo osobitný právny základ, a teda ani ukotvenie v primárnom práve EÚ. Od svojho počiatku tak prebiehalo len na báze dobrovoľnej spolupráce medzi EK a členskými štátmi. Práve táto skutočnosť stála za výhradami a obavami niektorých teoretikov, ktorí sa obávali spochybnenia celého konania vzhľadom na absenciu právneho základu.¹¹);
- možnosť vydať formálne oznámenie aj bez predchádzajúceho konania *EU Pilot* (Ako už bolo vyššie uvedené, predmet konania *EU Pilot* nie je identický, a teda časť porušenia práva EÚ nie je vôbec predmetom konania *EU Pilot*. Na druhej strane, ani v prípadoch, keď je porušenie práva EÚ možné riešiť v rámci *EU Pilot*, EK tak nevyhnutne nemusí konať. O to viac, že, ako bolo uvedené vyššie, v najnovšom oznámení EK „*Právo EÚ: Lepšie výsledky pomocou lepšieho uplatňovania práva*“ samotná EK informovala o minimalizovaní využívania konania *EU Pilot*). Preto začatie predsúdnej fázy bez predošlého konania *EU Pilot* je aktuálne pravidlom.

¹⁰ Pri porovnaní s konaním podľa čl. 258 ZFEÚ predmetom konania *EU Pilot* nie je porušenie práva EÚ dané netranspozíciou smerníc (tzv. *non-communication cases*).

¹¹ Pozri napr. ARNULL, A. - CHALMERS, D. (eds.): *The Oxford Handbook of European Union Law*. Oxford: Oxford University Press. s. 500., alebo aj ANDERSEN, S.: *The Enforcement of EU Law. The Role of the European Commission*. Oxford: Oxford University Press. s. 46.

Berúc do úvahy uvedené kritériá, skôr sa možno prikloniť k záveru o tom, že konanie EU Pilot nie je súčasťou predsúdnej fázy konania podľa čl. 258 ZFEÚ. Predovšetkým s ohľadom na jeho fakultatívnosť (kým súčasť predsúdnej fázy má etapy obligatorné), či nemožnosť subsumovania pod právny základ, ktorým je čl. 258 ZFEÚ.

Pokiaľ ide o právny základ, pri tomto je vhodné pristaviť sa. Vyššie bolo poukázané na názory a obavy právnikov ohľadne absencie právneho základu konania *EU Pilot*. Sú tieto obavy na mieste? Ako to vlastne s právnym základom *EU Pilot* je? Minimálne z hľadiska legality by sa právny základ žiadal. Totiž nemožno opomenúť fakt, že EÚ (a pred ňou Európske spoločenstvá) je medzinárodnou organizáciou, pri ktorej platí, že svoju subjektivitu (smerom dovnútra, ako aj navonok) odvodzuje od zakladajúcich subjektov medzinárodného práva (spravidla štátov).¹² O to viac, že tento princíp je podčiarknutý aj v práve EÚ – napr. v čl. 5 ZEÚ, v súlade s ktorým „*vymedzenie právomocí EÚ sa spravuje zásadou prenesenia právomocí*“¹³ a súčasne „*podľa zásady prenesenia právomocí EÚ koná len v medziach právomocí, ktoré na ňu preniesli členské štáty v zmluvách na dosiahnutie cieľov v nich vymedzených. Právomocí, ktoré na EÚ neboli v zmluvách prenesené, zostávajú právomocami členských štátov*“.¹⁴ Berúc do úvahy uvedené, EK by nepochybne mala konať len v rámci právomocí EÚ, ktoré boli na EÚ prenesené členskými štátmi výslovne, alebo sú implicitne odvoditeľné.¹⁵ A tu je na mieste otázka bola právomoc viesť konanie ako je EU Pilot niekedy zo strany členských štátov prenesená na EÚ a v jej rámci na EK? S ohľadom na absenciu právneho základu, ktorú skonštatovalo viacero popredných odborníkov (vyššie), ako aj samotná EK, ktorá toto konanie postavila „len“ na oznámení možno mať pochybnosť o tom, či EK vôbec mala na takýto krok zodpovedajúcu právomoc. Rozhodne tu neobstojí téza o tom, že EK svojimi krokmi v rámci EU Pilot neporušuje ustanovenia práva EÚ (osobitne čl. 258 ZFEÚ), a preto je konanie v súlade s právom EÚ. Táto téza by bola akceptovateľná len vtedy, keď by EÚ a cez ňu EK bola vybavená zodpovedajúcou právomocou. Vychádzajúc z okolností uvedenia konania EU Pilot, ako aj vyššie uvedeného odôvodnenia, možno mať za to, že takáto právomoc EÚ (a ani EK) nikdy nebola výslovne a ani implicitne priznaná. Preto je legalita postupu v rámci

¹² Bližšie pozri VRŠANSKÝ, P. - VALUCH, J. a kol.: *Medzinárodné právo verejné. Všeobecná časť*. Bratislava : Wolters Kluwer. s. 214 a nasl.

¹³ Čl. 5 ods. 1 ZEÚ

¹⁴ Čl. 5 ods. 2 ZEÚ

¹⁵ K implicitnému odvodeniu právomocí pozri bližšie LYSINA, P.: *Medzinárodná zmluva ako nástroj vonkajšej činnosti Európskej únie*. 1. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer. s. 23 a nasl.

EÚ Pilot spochybniteľná. Na druhej strane, pre úplnosť je potrebné dodať, že zo strany členských štátov k jej spochybneniu nikdy nedošlo. Otázkou však je, či prax členských štátov, ktoré EU Pilot tolerovali a tolerujú a s EK v danom konaní komunikujú možno vnímať ako potvrdenie úmyslu preniesť na EÚ zodpovedajúcu právomoc. Aj tu je potrebné zaujať skôr negatívny postoj, keďže v primárnom práve nie je možné identifikovať zodpovedajúce ustanovenie, z ktorého by sa tento úmysel dal odvodiť. Azda najbližšie k takémuto ustanoveniu by mohol mať čl. 17 ZEÚ a v jeho rámci pasáž „EK ... Dohliada na uplatňovanie práva EÚ pod kontrolou SD EÚ.“¹⁶ Avšak ani tento plne nezodpovedá konaniu EU Pilot a jeho priebehu, navyše ani v oznámení EK naň nie je žiadna referencia. Navyše, otázkou je aj to, či dané ustanovenie predstavuje spôsobilý právny základ pre *EU Pilot*.

S ohľadom na absenciu právneho základu sa na tomto mieste dá doplniť, že na konanie EU Pilot nie je, ale ani nemôže byť nazerané ako súčasť predsúdnej fázy konania podľa čl. 258 ZFEÚ, keďže jeho legalita je otázná.

Keďže, ako bolo preukázané, konanie *EU Pilot* nemožno považovať za integrálnu súčasť predsúdnej fázy konania podľa čl. 258 ZFEÚ, vzhľadom na zameranie článku nebude potrebné posudzovať diskrečnú právomoc EK a jej limity v rámci konania *EU Pilot*.

2. Začiatok predsúdnej fázy konania podľa článku 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie – formálne oznámenie

2.1. Miesto formálneho oznámenia v predsúdnej fáze konania podľa článku 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

Po tom, čo bola vyššie vylúčená hypotéza o konaní EU Pilot ako štarte predsúdnej fázy konania podľa čl. 258 ZFEÚ je potrebné zamerať pozornosť na formálne oznámenie (anglicky *letter of formal notice*, francúzsky *lettre de mise en demeure*). Pre úplnosť je však vhodné aj tu overiť hypotézu o tom, že formálne oznámenie je skutočným začiatkom predsúdnej fázy. Pochybnosti môžu byť dané tým, že výslovný termín formálne oznámenie čl. 258 ZFEÚ nepoužíva (na rozdiel od termínu odôvodnené stanovisko). Na druhej strane, pri pohľade na dikciu čl. 258 ZFEÚ je zrejmé, že odôvodnené stanovisko rozhodne nepredstavuje prvý krok v konaní podľa čl. 258 ZFEÚ. Totiž, k jeho vydaniu môže dôjsť až v situ-

---

¹⁶ Čl. 17 ods. 1 ZEÚ

ácii, keď EK zastávajúca názor o existencii porušenia práva EÚ poskytla členskému štátu priestor pre vyjadrenie.¹⁷ Niet pochýb o tom, že na to, aby členský štát mohol predložiť pripomienky musí byť oboznámený s tým, čo mu EK vytýka. A práve túto úlohu plní formálne oznámenie, v ktorom EK predovšetkým vymedzí predmet sporu a v nadväznosti na to vyzve dotknutý členský štát, aby predložil svoje pripomienky.¹⁸ V tejto súvislosti sa nepochybne dá súhlasiť s tvrdením, že formálne oznámenie je zárukou uplatnenia práva na obhajobu a rovnako tak je aj prostriedkom pre stanovenie rámca konania podľa čl. 258 ZFEÚ.¹⁹

2.2. Funkcie formálneho oznámenia

Berúc do úvahy uvedené, niet pochýb o tom, že formálne oznámenie predstavuje začiatok predsúdnej fázy konania podľa čl. 258 ZFEÚ. Rovnako je jasné, že tento dokument vydaný EK má hneď niekoľko funkcií. V prvom rade, je jedným z prostriedkov realizácie práva na obhajobu, ktoré členskému štátu vyplýva priamo zo Zmlúv. V tejto súvislosti je rovnako aj prostriedkom pre stanovenie rámca konania podľa čl. 258 ZFEÚ. V neposlednom rade však zakladá aj možnosť danú členskému štátu, splniť si povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo Zmlúv, a to skôr než bude vec predložená SD EÚ.

Pokiaľ ide o prvú funkciu formálneho oznámenia – prostriedok realizácie práva na obhajobu, nemožno v tejto súvislosti opomenúť konštatovanie SD EÚ, ktorý prezentoval stanovisko, že „*možnosť pre členský štát predložiť pripomienky predstavuje základnú záruku vyžadovanú Zmluvami, a to aj v prípade, ak by členský štát nepovažoval za potrebné túto možnosť využiť*“.²⁰ Citované na jednej strane potvrdzuje vyššie uvedené skutočnosti, no na druhej strane zvyrazňuje dôležitú skutočnosť, ktorá je v primárnom práve upravená spojením „...*po tom, čo umožní tomuto štátu predložiť pripomienky...*“. EK je teda povinná členskému štátu poskytnúť možnosť na vyjadrenie, no na strane druhej, členský štát nie je povinný túto možnosť využiť. Okrem toho, SD EÚ dodáva aj to, že „*iba vtedy, keď je táto záruka dodržaná, môže kontradiktórne konanie na SD EÚ umožniť tomuto súdu rozhodnúť o tom, či členský štát skutočne nesplnil povinnosti, ktorých porušenie*

¹⁷ Uvedené zodpovedá prvému pododseku čl. 258 ZFEÚ v znení „*Ak sa EK domnieva, že si členský štát nesplnil povinnosť, ktorá pre neho vyplýva zo zmlúv, vydá odôvodnené stanovisko po tom, čo umožní tomuto štátu predložiť pripomienky.*“

¹⁸ Rozsudok z 15. decembra 1982, *Komisija proti Dánsku* (211/81), EU:C:1982:437, bod 8.

¹⁹ CHALMERS, D. - DAVIES, G. - MONTI, G.: *European Union Law: Cases and Materials. Second Edition.* Cambridge : Cambridge University Press. s. 335.

²⁰ Rozsudok z 15. decembra 1982, *Komisija proti Dánsku* (211/81), EU:C:1982:437, bod 8.

tvrdí EK. ²¹S ohľadom na uvedené sa dá skonštatovať, že poskytnutie priestoru na obhajobu/prípomienky je mimoriadne dôležité, a to nielen pre predsúdnu fázu, ale aj pre konanie ako také. V nadväznosti na to, ak je poskytnutie možnosti na vyjadrenie sa členského štátu *conditio sine qua non* pre realizáciu súdnej fázy konania podľa čl. 258 ZFEÚ, tak nepochybne vydanie formálneho oznámenia možno vnímať rovnako. Vo svetle uvedeného je vydanie formálneho oznámenia nevyhnutnou podmienkou na to, aby bolo možné konanie podľa čl. 258 ZFEÚ predložiť SD EÚ.

Druhá funkcia formálneho oznámenia je daná stanovením rámca pre konanie podľa čl. 258 ZFEÚ. V tejto súvislosti je vhodné poukázať predovšetkým na ustálenú judikatúru SD EÚ, ktorá jednoznačne danú funkciu formálneho oznámenia potvrdzuje.²² V tejto súvislosti formálne oznámenie musí predovšetkým vymedziť údajné porušenie práva EÚ (teda povinnosť vyplývajúcu z práva EÚ, ktorú mal členský štát podľa názoru EK porušiť) a súčasne aj špecifikovať dôvody, na ktorých EK zakladá tvrdenie o porušení práva EÚ.²³ Tieto sú mimoriadne dôležité nielen pre stanovenie rámca pre konanie, ale rovnako tak aj pre možnosť obhajoby členského štátu. Uvedené preto odôvodňuje tézu o výraznej previazanosti jednotlivých funkcií formálneho oznámenia. Túto tézu podčiarkuje aj SD EÚ, ktorý považuje za neprípustné žaloby, resp. ich časti, postavené na iných ustanoveniach práva EÚ než boli identifikované v predsúdnej fáze už vo formálnom oznámení.²⁴ Pre úplnosť je však potrebné dodať, že pokiaľ ide o rámec pre konanie stanovený formálnym oznámením, tento nemožno ponímať ako čosi nemenné. Jeho zmena je prípustná, a to v oboch smeroch – t. j. tento rámec je možné rozšíriť, no rovnako tak aj zúžiť. Taktiež je prípustné bližšie špecifikovať pomerne vágne formulácie uvedené vo formálnom oznámení. K rozšíreniu predmetu konania môže dôjsť tzv. doplňujúcim formálnym oznámením.²⁵ Prípadné zúženie, či precizovanie dôvodov konania je skôr záležitosťou odôvodneného stanoviska. Ako v tejto súvislosti uvádzajú Lenaerts, Maselis a Gutman, pri formálnom oznámení na jednej strane postačuje, aby dotknutý štát obdržal akýsi úvodný súhrn namietaných skutočností. Členský štát

²¹ Rozsudok z 11. júla 1995, *Komisia proti Španielsku* (C-266/94), EU:C:1995:235, body 17 a 18.

²² Napr. rozsudok z 5. júna 2003, *Komisia proti Španielsku* (C-145/01), EU:C:2003:324, bod 17.

²³ LENAERTS, K. - MASELIS, I. - GUTMAN, K.: *EU Procedural Law*. Oxford : Oxford University Press. s. 187.

²⁴ Napr. rozsudok z 26. októbra 2006, *Komisia proti Taliansku* (C-371/04), EU:C:2006:668, body 10 a 11 alebo aj rozsudok z 5. júna 2003, *Komisia proti Španielsku* (C-145/01), EU:C:2003:324, bod 18.

²⁵ Napr. rozsudok z 10. apríla 2008, *Komisia proti Taliansku* (C-442/06), EU:C:2008:216, bod 23.

však musí mať všetky relevantné informácie potrebné pre uplatnenie práva na obhajobu.²⁶

Napokon, tretiu funkciu formálneho oznámenia je potrebné vidieť aj v tom, že jeho prostredníctvom EK poskytuje aj priestor pre to, aby členský štát mohol dodatočne splniť svoje povinnosti plynúce mu z práva EÚ. Samozrejme, tento priestor formálne oznámenie nevytvára, ako taký existuje nezávisle od vydaného formálneho oznámenia. Na druhej strane, v praxi nemožno vylúčiť ani takú eventualitu, keď by si členský štát nebol vedomý existencie porušenia povinností plynúcich z práva EÚ. V takom prípade formálne oznámenie možno ponímať ako upozornenie členského štátu na existenciu porušenia práva EÚ a v ňom stanovenú lehotu ako priestor pre dodatočné splnenie povinností uložených právom EÚ. Túto tézu potvrdzuje aj SD EÚ, ktorý konštatuje, že cieľom štádia pred začatím súdneho konania je aj dať dotknutému členskému štátu príležitosť, aby sa prispôbil svojim povinnostiam vyplývajúcim z práva EÚ.²⁷

2.3. Typológia dôvodov pre vydanie formálneho oznámenia

Formálne oznámenie vydáva EK v prípadoch, keď je presvedčená o tom, že členský štát porušuje právo EÚ, resp. v súlade s dikciou čl. 258 ZFEÚ, „*ak sa EK domnieva, že si členský štát nesplnil povinnosť, ktorá pre neho vyplýva zo Zmlúv*“. Ako už bolo naznačené v súvislosti s konaním *EU Pilot*, členský štát môže porušiť svoje povinnosti vyplývajúce zo Zmlúv rôznym spôsobom. V tejto súvislosti je možné stretnúť sa s rôznym diferencovaním typov porušenia Zmlúv. Na tomto mieste bude pozornosť venovaná typológii, ktorá je uplatňovaná zo strany EK.²⁸ Táto sa odvíja od existujúcich povinností, ktoré pre členské štáty vyplývajú z práva EÚ.

Na prvom mieste je možné uviesť povinnosť členského štátu transponovať do svojho právneho poriadku smernicu, a to úplne a včas. Dokladom úplnej a včasnej transpozície je notifikácia takejto transpozície. Naopak, porušením danej povinnosti je tzv. nekomunikácia (*non-communication*). Podstata daného typu porušenia povinností plynúcich zo Zmlúv tkvie v tom, že členský štát v stanovenom čase neoznami (teda nekomunikuje) EK ukončenie transpozície spolu s požadovanými dokumentami (ako sú napr. tabuľky zhody a pod.). Pri tomto type porušenia povinnosti vyplývajúcej zo Zmlúv je potrebné

²⁶ LENAERTS, K. - MASELIS, I. - GUTMAN, K.: *EU Procedural Law*. Oxford : Oxford University Press. s. 187.

²⁷ Napr. rozsudok z 24. júna 2004, *Komisia proti Holandsku* (C-350/02), EU:C:2004:389, bod 18.

²⁸ Bližšie pozri https://ec.europa.eu/info/law/infringements_en (13.2.2019)

upriamiť pozornosť na dve skutočnosti. V prvom rade, porušenie dané nekomunikáciou nie je a ani nikdy nebolo riešené v rámci konania *EU Pilot*. Ide teda o taký typ porušenia povinností zo Zmlúv, pri ktorom EK vstupuje do kontaktu s členským štátom až v momente vydania formálneho oznámenia. Okrem toho sa porušenie dané nekomunikáciou spája s významným nástrojom v rukách EK. Táto je totiž oprávnená, pri smerniciach prijatých legislatívnym postupom, v súlade s čl. 260 ods. 3 ZFEÚ pri prvom podaní žaloby na SD EÚ navrhnúť „výšku paušálnej pokuty alebo penále, ktoré má dotknutý členský štát zaplatiť a ktoré pokladá v daných podmienkach za primerané“.²⁹

Ďalšou povinnosťou plynúcou členskému štátu zo Zmlúv je povinnosť správne transponovať jednotlivé smernice. Porušením danej povinnosti je tzv. nesúlad (*non-conformity*), resp. nesprávna transpozícia smerníc ako aktov sekundárneho práva. Na rozdiel od prípadov nekomunikácie, nesprávna transpozícia bola a je v praxi riešená aj v rámci konania *EU Pilot*. Tento dôvod pre vydanie formálneho oznámenia je späť so situáciami, v ktorých síce členský štát transponuje smernicu včas, avšak transpozícia nie je realizovaná riadne. Pochybenie sa spája predovšetkým s pochybeniami ohľadne správnosti prevzatia smernice do vnútroštátneho právneho poriadku.

Tretím typom povinností, ktoré je na tomto mieste potrebné uviesť je povinnosť správne aplikovať smernice. V logickej postupnosti, posudzovanie splnenia tejto povinnosti je na mieste až vtedy, keď členský štát smernicu ako akt sekundárneho práva transponoval včas a riadne. Porušením povinnosti, a teda tretím dôvodom pre vydanie formálneho oznámenia je v tomto prípade tzv. nesprávna aplikácia (*bad application*) smerníc.

Už na prvý pohľad je zjavné, že zmienené tri typy porušenia povinností vyplývajúcich členskému štátu zo Zmlúv, a teda aj typy dôvodov pre vydanie formálneho oznámenia sa týkajú len a výlučne smerníc ako aktov sekundárneho práva. Samozrejme neznamená to, že by rešpektovanie primárneho práva, resp. iných aktov sekundárneho práva nebolo sledované, či ich nerešpektovanie nebolo sankcionované. Porušenie povinností plynúcich z primárneho práva, či iných aktov sekundárneho práva, ako aj iné prípady porušenia povinností plynúcich zo Zmlúv, ktoré nemožno subsumovať pod žiadnu z uvedených skupín/typov porušenia patria do štvrtej skupiny. Tento typ porušenia nesie spoločné pomenovanie tzv. substantívne porušenie Zmlúv, nariadení, rozhodnutí (*Regulations, Treaties, Decisions*) a ako taký predstavuje aj štvrtý a posledný dôvod pre vydanie formálneho oznámenia.

---

²⁹ Čl. 260 ods. 3 ZFEÚ

Uvedená typológia nemá ambíciu byť jedinou. Ako už bolo uvedené skôr, typológia dôvodov pre vydanie formálneho oznámenia môže byť realizovaná rôznym spôsobom a za rozhodujúce môžu byť brané rôzne kritériá. Na tomto mieste sa ako najvhodnejšia (aj s ohľadom na zameranie článku) javila typológia dôvodov v praxi uplatňovaných zo strany EK. Táto typológia je teda verifikovaná praxou. Na druhej strane, aj voči nej možno mať viacero výhrad. Predovšetkým je až príliš naviazaná na jeden typ právne záväzného aktu sekundárneho práva, pričom marginalizuje ostatné právne záväzné akty práva EÚ. Súhlasí sa dá len s vyčlenením prvého typu porušenia – nekomunikácie. Tento pohľad sa dá odôvodniť štatisticky, kde formálne oznámenia späté s nekomunikáciou (resp. neskorou transpozíciou smerníc) prevažujú, resp. sú porovnateľné s tými, ktoré sú vedené z iných dôvodov.³⁰ Ďalší argument pre to, aby nekomunikácia bola považovaná za samostatný typ porušenia, a teda aj dôvodu pre vydanie formálneho oznámenia je odlišný následok porušenia. Ako už bolo naznačené, iba pri tomto type porušenia je možné, aby EK v súlade s čl. 260 ods. 3 ZFEÚ už pri prvom podaní žaloby na SD EÚ navrhla „výšku paušálnej pokuty alebo penále, ktoré má dotknutý členský štát zaplatiť a ktoré pokladá v daných podmienkach za primerané“.³¹ Napokon, do tretice, pri danom type porušenia nedochádzalo a nedochádza k využitiu konania *EU Pilot*. Ako bude poukázané neskôr, aj samotné formálne oznámenie je pri tomto type porušenia vydávané za iných podmienok ako v ostatných prípadoch porušení. Opodstatnenosť nekomunikácie ako samostatného typu porušenia práva EÚ, a teda aj samostatného dôvodu pre vydanie formálneho oznámenia je teda značná. Na druhej strane, opodstatnenosť ďalších dvoch samostatných typov porušení a dôvodov pre vydanie formálneho oznámenia týkajúcich sa smerníc je otázná. Z hľadiska štatistického nejde o typy porušení, ktoré by boli výrazne iné v porovnaní s tzv. substantívnym porušením Zmlúv, nariadení, rozhodnutí. Rovnako tak z pohľadu začiatku konania, okolnosti vydania formálneho oznámenia sa nijako nelíšia v prípade nesprávnej transpozície smernice, nesprávnej aplikácie smernice, či v prípade substantívneho porušenia Zmlúv, nariadení, či rozhodnutí. Taktiež priebeh konania podľa čl. 258 ZFEÚ a jeho možný následok pre členský štát sa pri daných typoch porušenia nijako neodlišuje. Vzhľadom na to možno skonštatovať, že vhodnejšie by bolo rozlišovať pri typológii dôvodov pre vydanie formálneho oznámenia len medzi nekomunikáciou a ostatnými dôvodmi porušenia povinností vyplývajúcich z práva EÚ.

³⁰ Bližšie pozri https://ec.europa.eu/info/publications/2017-commission-report-and-factsheets-monitoring-application-eu-law_en (25.3.2019)

³¹ Čl. 260 ods. 3 ZFEÚ

2.4. Rozhodnutie Európskej komisie o vydaní formálneho oznámenia

V súvislosti so začiatkom predsúdnej fázy konania podľa čl. 258 ZFEÚ je potrebné venovať osobitnú pozornosť tomu, ako dochádza k vydaniu formálneho oznámenia. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti bude vhodné položené otázky skúmať z pohľadu priblíženej typológie dôvodov pre vydanie formálneho oznámenia. V prvom rade bude pozornosť zameraná na vydanie formálneho oznámenia pri „ostatných dôvodoch“ porušenia povinností vyplývajúcich zo Zmlúv (t. j. nesprávna transpozícia smerníc, nesprávna aplikácia smerníc, substantívne porušenie Zmlúv, nariadení, rozhodnutí) a následne na vydanie formálneho oznámenia pri nekomunikácii.

V prvom prípade sa vydanie formálneho oznámenia spája s rozhodnutím kolégia komisárov EK. Toto rozhodnutie sa prijíma v súlade s čl. 12 Rokovacieho poriadku EK³² písomným postupom. Písomný postup je možné v súlade s predmetným článkom použiť len v takom prípade, ak právny servis EK vopred poskytol k takémuto návrhu priaznivé stanovisko a útvary konzultované v súlade s podmienkami ustanovenými v čl. 23 rokovacieho poriadku EK s ním súhlasili.³³ V praxi tento postup vyzerá tak, že zodpovedný, vecne príslušný útvar EK musí v prvom rade svoj zámer adresovať členskému štátu formálne oznámenie, ako aj samotný obsah formálneho oznámenia prerokovať s inými dotknutými útvarmi EK. Túto povinnosť má od začiatku prípravných prác, ktoré vyústia do prijatia formálneho oznámenia. V súlade s čl. 23 ods. 4 a 5 Rokovacieho poriadku EK sa formálne oznámenie povinne konzultuje s generálnym sekretariátom EK a tiež aj s právnym servisom. Úloha právneho servisu EK je tu zvýraznená dvoma momentami. V prvom rade právny servis je povinne konzultovaný z toho titulu, že formálne oznámenie nepochybne predstavuje dokument, ktorý má právne dôsledky.³⁴ V druhom rade ide o dokument, ktorý je prijímaný písomným postupom.³⁵ Po tom, čo zodpovedný útvar prekonzultuje formálne oznámenie so všetkými ostatnými zainteresovanými útvarmi EK dochádza k predloženiu formálneho oznámenia kolégiu komisárov EK. Spravidla sa tak deje raz za mesiac, keď sa kolégiu v písomnom postupe na schválenie predloží „balík“ návrhov v konaní podľa čl. 258 ZFEÚ. Okrem návrhu na zaslanie formálnych oznámení sú rovnako predkladané aj návrhy na dopĺňujúce formálne oznámenia, návrhy na odôvod-

---

³² K(2000) 3614

³³ Čl. 12 ods. 1 Rokovacieho poriadku EK.

³⁴ Pozri čl. 23 ods. 4 Rokovacieho poriadku EK

³⁵ Pozri čl. 12 ods. 1 Rokovacieho poriadku EK

nené stanoviská, či doplnujúce odôvodnené stanoviská, ako aj návrhy na uzavretie konaní, či návrhy na podanie žalôb na SD EÚ.

Po tom, čo je návrh na vydanie formálneho oznámenia predložený členom EK na schválenie začne plynúť lehota, počas ktorej môžu členovia vyjadriť akékoľvek výhrady alebo zmeny, ktoré navrhujú vykonať, rovnako ako môžu požiadať o prerokovanie návrhu. V prípade, ak by žiadny z členov EK nepredložil žiadosť o odklad alebo na nej netrval do uplynutia lehoty stanovenej na písomný postup, sa považuje za návrh prijatý EK.³⁶

Z uvedeného je zjavné, že nezastupiteľnú úlohu v procese prípravy a vydania formálneho oznámenia pri „ostatných dôvodoch“ porušenia povinností vyplývajúcich zo Zmlúv (t. j. nesprávna transpozícia smerníc, nesprávna aplikácia smerníc, substantívne porušenie Zmlúv, nariadení, rozhodnutí) zohráva kolégium komisárov EK, ktoré rozhodnutie o vydaní formálneho oznámenia prijíma v rámci písomného postupu.

Iná situácia nastáva v prípade, ak je členskému štátu zasielané formálne oznámenie z titulu nekomunikácie (teda v prípadoch neskoršej transpozície smerníc). V takejto situácii je postup oveľa jednoduchší. Nie je potrebná zdĺhavá konzultácia vo vnútri EK, ani rozhodnutie kolégia komisárov. Formálne oznámenie v prípade nekomunikácie je vydané ako tzv. administratívny krok. Tento je realizovaný vždy vtedy, keď uplynie lehota stanovená samotnou smernicou na jej transpozíciu a do tohto okamihu EK od členského štátu neobdrží notifikáciu o ukončení procesu transpozície spolu s príslušnou dokumentáciou (napr. tabuľky zhody) preukazujúcou včasnú a úplnú transpozíciu smernice. Po uplynutí lehoty EK (generálny sekretariát) pristúpi automaticky k zasielaniu formálnych oznámení dotknutým členským štátom. Na rozdiel od vyššie uvedených prípadov a typov porušení, tu nie je potrebné rozhodnutie kolégia komisárov.³⁷

Pre úplnosť je na tomto mieste potrebné dodať, že aj keď sa proces vedúci k prijatiu rozhodnutia o vydaní formálneho oznámenia odlišuje a je iný pri porušení danom z nekomunikácie a iný pri ostatných porušeníach, ďalší proces je už viac-menej identický. O prípadnom doplnujúcom formálnom oznámení, ako aj o vydaní odôvodneného stanoviska, o podaní žaloby na SD EÚ, či o uzavretí konania bude vždy rozhodovať kolégium komisárov písomným postupom.

³⁶ Pozri čl. 12 ods. 2 - 4 Rokovacieho poriadku EK

³⁷ GROHS, S.: *Article 258/260 TFEU Infringement Procedures: The Commission Perspective in Environmental Cases*. In: CREMONA, M. (ed.): *Compliance and the Enforcement of EU Law*. Oxford: Oxford University Press, s. 65.

2.5. Lehota na vyjadrenie sa členského štátu ku skutočnostiam uvedeným vo formálnom oznámení

Súčasťou formálneho oznámenia je aj výzva, aby sa členský štát, ktorému je formálne oznámenie adresované vyjadril ku skutočnostiam uvedeným vo formálnom oznámení, a to v lehote stanovenej priamo formálnym oznámením. Hneď na úvod je potrebné zdôrazniť, že samotný čl. 258 ZFEÚ lehotu na vyjadrenie nijako bližšie nešpecifikuje. Obmedzuje sa len na to, že EK „... umožní tomuto štátu predložiť pripomienky.“³⁸ V tejto situácii disponuje EK značnou diskrečnou právomocou, ktorá sa v praxi premieta do spravidla dvojmesačnej lehoty na vyjadrenie členského štátu. Avšak, výnimkou nie sú ani oveľa kratšie lehoty.

Viac svetla do stanovovania lehôt na vyjadrenie sa členského štátu ku skutočnostiam uvedeným vo formálnom oznámení prináša judikatúra SD EÚ. I keď SD EÚ nijako nefixuje lehoty, túto právomoc ponecháva EK, precizuje pravidlá a podmienky plynúce z čl. 258 ZFEÚ. SD EÚ pri posudzovaní primeranosti lehoty na vyjadrenie sa členského štátu ku skutočnostiam uvedeným vo formálnom oznámení vo svojich rozsudkoch kládol dôraz na rôzne skutočnosti.

Medzi ne nepochybne patrí účel predsúdnej fázy. SD EÚ skonštatoval, že účel predsúdnej fázy vyžaduje od EK, aby poskytla členskému štátu primeranú lehotu na vyjadrenie ku skutočnostiam uvedeným vo formálnom oznámení, resp. na prípravu svojej obhajoby.³⁹

EK je pri stanovení lehoty na vyjadrenie vždy povinná brať do úvahy aj všetky okolnosti konkrétneho prípadu. SD EÚ v tejto súvislosti konštatuje, že primeranosť poskytnutej lehoty je potrebné posudzovať s ohľadom na všetky okolnosti prípadu, či okolnosti charakteristické pre konkrétny prípad.⁴⁰

Inou relevantnou skutočnosťou, ktorú musí EK pri stanovení lehoty vziať do úvahy je podľa SD EÚ naliehavosť. V prípade veľmi krátkych lehôt SD EÚ konštatuje, že aj tieto je možné akceptovať, osobitne v prípadoch, v ktorých je urgentná potreba nápravy porušenia alebo v prípadoch, kde si je dotknutý členský štát plne vedomý pohľadu EK, a to dlhodobo pred vydaním formálneho oznámenia.⁴¹

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, možno na tomto mieste skonštatovať, že EK je síce oprávnená stanoviť členskému štátu lehotu na vyjadrenie ku skutočnostiam uvedeným vo formálnom oznámení, avšak

---

³⁸ Čl. 258 ZFEÚ

³⁹ Napr. rozsudok z 2. februára 1988, *Komisia proti Belgicku* (293/85), EU:C:1988:40, bod 13

⁴⁰ Napr. rozsudok z 15. novembra 2005, *Komisia proti Rakúsku* (C-320/03), EU:C:2005:684, bod 34

⁴¹ Napr. rozsudok z 13. decembra 2001, *Komisia proti Francúzsku* (C-1/00), EU:C:2001:687, bod 65

táto právomoc má svoje pravidlá. EK je pri stanovení lehoty povinná prihliadať na účel predsúdnej fázy (členský štát musí mať reálnu možnosť sa vyjadriť), na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, ako aj na naliehavosť a urgentnosť nápravy porušenia.

Osobitne v prípade krátkych lehôt je EK povinná stanovenie takejto lehoty náležitým spôsobom odôvodniť. V takom prípade nie je vylúčené ani to, aby EK stanovila extrémne krátke lehoty (napr. 1 týždeň v prípade C-320/03⁴²). V opačnom prípade – ak by s ohľadom na okolnosti prípadu nepreukázala naliehavosť, resp. ak by EK nepreukázala existenciu dôvodov pre krátku lehotu, SD EÚ by neskoršiu žalobu EK v konaní posúdil ako neprípustnú.⁴³

3. Diskrečná právomoc Európskej komisie pri formálnom oznámení

Doposiaľ bola pozornosť zameraná na analýzu toho, aké je miesto formálneho oznámenia v predsúdnej fáze, aké sú jeho funkcie, aké dôvody môžu viesť k jeho vydaniu, akým spôsobom je vydávané, či v akých lehotách sa očakáva vyjadrenie členského štátu k nemu. Táto analýza okrem iného napomohla aj k identifikácii viacerých situácií, v ktorých právo EÚ ponecháva EK priestor na to, aby samostatne rozhodla o čiastkových krokoch v rámci predsúdnej fázy. V tejto súvislosti je možné hovoriť o existencii diskrečnej právomoci EK v rámci predsúdnej fázy konania podľa čl. 258 ZFEÚ. S ohľadom na zameranie článku, ako aj na jeho systematiku je na tomto mieste vhodné poukázať na jednotlivé prípady diskrečnej právomoci EK týkajúcej sa a súvisiacej s formálnym oznámením s tým, že na ich prípadné limity a obmedzenia bude poukázané neskôr. Nižšie uvedené situácie možno vnímať predovšetkým ako najvýraznejšie, resp. najviac viditeľné prejavy diskrečnej právomoci.

V prvom rade, EK má diskrečnú právomoc týkajúcu sa začatia predsúdnej fázy konania podľa čl. 258 ZFEÚ. Je na jej rozhodnutí kedy pristúpi k vydaniu formálneho oznámenia. V tomto zmysle EK plne disponuje načasovaním začiatku konania, ktorý sa odvíja od vydania formálneho oznámenia. Prvou situáciou, v ktorej má EK diskrečnú právomoc späť s formálnym oznámením je samotné vydanie formálneho oznámenia, resp. jeho načasovanie. Príkladom môže byť konanie vedené voči viacerým členskými štátom z titulu bilaterálnych dohôd o podpore a ochrane investícií, pri ktorom od ukončenia konania *EU Pilot* do vydania formálneho oznámenia uplynulo niekoľko rokov.⁴⁴

⁴² Rozsudok z 15. novembra 2005, *Komisia proti Rakúsku* (C-320/03), EU:C:2005:684

⁴³ Rozsudok z 2. februára 1988, *Komisia proti Belgicku* (293/85), EU:C:1988:40, bod 20

⁴⁴ Bližšie pozri http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5198_en.htm#_ftn2 (27.3.2019)

Diskrečná právomoc EK sa v súvislosti s formálnym oznámením objavuje aj pri stanovení lehoty na vyjadrenie pre členský štát. Závisí len od EK a jej pohľadu na konkrétny prípad, akú lehotu členskému štátu stanoví. Spravidla je táto lehota dvojmesačná, no prax pozná aj prípady, keď bola stanovená výrazne kratšia lehota. Faktom je, že v primárnom práve sa explicitná zmienka o dĺžke lehoty neobjavuje.

Diskrečnú právomoc možno rovnako identifikovať aj pri eventuálnom predĺžení lehoty na vyjadrenie členského štátu. Tu EK na požiadanie členského štátu môže, ale nemusí pôvodne stanovenú lehotu na vyjadrenie predĺžiť. Takéto predĺženie je poskytované maximálne o dva mesiace.

Diskrečnú právomoc EK v súvislosti s formálnym oznámením možno identifikovať aj v otázke hodnotenia dôkazov, či argumentov poskytnutých zo strany členského štátu. Iba od hodnotenia EK totiž závisí, či konanie uzavrie po vydaní formálneho oznámenia, či vydá doplňujúce formálne oznámenie, resp. či pristúpi k vydaniu odôvodneného stanoviska.

S uvedeným úzko súvisí aj ďalšia situácia, v ktorej má EK diskrečnú právomoc. Touto je právomoc EK rozhodnúť o tom, ako rýchlo bude v konaní postupovať. Samotné Zmluvy nestanovujú dokedy po obdržaní vyjadrenia členského štátu by EK mala pristúpiť k vydaniu odôvodneného stanoviska, prijatiu rozhodnutia o uzavretí konania, či vydaniu doplňujúceho formálneho oznámenia. Je to plne na rozhodnutí EK, ktorej tak patrí diskrečná právomoc ohľadne postupu v konaní.

Napokon, diskrečnú právomoc EK možno vidieť aj v samotnom obsahu formálneho oznámenia. Tým, že primárne právo jeho obsah nestanovuje, je na EK ako formálne oznámenie naformuluje, ako konkrétne v ňom uvedie dôvody, pre ktoré ho členskému štátu adresuje.

4. Pokračovanie predsúdnej fázy konania podľa článku 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie – odôvodnené stanovisko

4.1. Miesto odôvodneného stanoviska v predsúdnej fáze konania podľa článku 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

V prípade, ak reakcia členského štátu na formálne oznámenie EK neuspokojila, resp. v prípade, ak by členský štát vyjadrenie k formálnemu oznámeniu nezaslal vôbec, prichádza na rad vydanie odôvodneného stanoviska (anglicky *reasoned opinion*, francúzsky *avis motivé*). Na rozdiel od formálneho oznámenia, odôvodnené stanovisko je

výslovne zakotvené priamo v čl. 258 ZFEÚ. Taktiež výslovne je zafixované miesto odôvodneného stanoviska, ktoré v súlade s čl. 258 ZFEÚ prichádza na rad po tom, čo EK umožnila členskému štátu predložiť pripomienky k formálnemu oznámeniu.

Keďže odôvodnené stanovisko nadväzuje na formálne oznámenie, musí sa v identifikácii protiprávneho stavu s formálnym oznámením zhodovať. Na druhej strane, ako poukazujú autori Siman a Slašťan, ak by EK určovala v odôvodnenom stanovisku podrobnejšie okolnosti a právne argumenty, ako v skôr podanom formálnom oznámení, nebude znamenať porušenie vyššie uvedeného pravidla.⁴⁵ S týmto konštatovaním sa dá jednoznačne súhlasiť. Konkretizácia a precizovanie formálneho oznámenia je v odôvodnenom stanovisku prípustné. Na druhej strane, ako bolo zdôraznené vyššie, rozšírenie formálneho oznámenia o nové dôvody porušenia je vylúčené. Ak by totiž EK išla v odôvodnenom stanovisku nad rámec určený formálnym oznámením, prípadnú žalobu by SD EÚ v danom rozsahu označil za neprípustnú.⁴⁶

Na druhej strane, čl. 258 ZFEÚ predvída aj možný ďalší postup po odôvodnenom stanovisku. Podľa predmetného ustanovenia, ak členský štát nevyhoví odôvodnenému stanovisku v lehote určenej EK, táto môže vec predložiť SD EÚ. Odôvodnené stanovisko tak predchádza rozhodnutiu o podaní žaloby na SD EÚ.

4.2. Funkcie odôvodneného stanoviska

Ako už bolo naznačené, odôvodnené stanovisko spravidla predznačí eventuálny priebeh konania pred SD EÚ. Preto práve predurčenie rámca budúceho súdneho konania možno považovať za hlavnú funkciu odôvodneného stanoviska. S predurčením rámca budúceho súdneho konania je úzko spätá aj ďalšia funkcia, ktorou je podrobné ozrejmnenie členskému štátu, akým spôsobom porušil ustanovenia Zmlúv, resp. ktoré ustanovenie porušil.

Bezprostredným výrazom prvej funkcie odôvodneného stanoviska je to, že odôvodnené stanovisko, ako aj prípadná žaloba musia byť založené na rovnakých dôvodoch.⁴⁷ Rozšírenie žalobných dôvodov v porovnaní s odôvodneným stanoviskom je vylúčené.⁴⁸ Na druhej

⁴⁵ SIMAN, M. – SLAŠŤAN, M.: *Súdny systém Európskej únie*, Bratislava: EUROIURIS, s. 340.

⁴⁶ Napr. rozsudok z 26. októbra 2006, *Komisia proti Taliansku* (C-371/04), EU:C:2006:668, body 10 a 11 alebo aj rozsudok z 5. júna 2003, *Komisia proti Španielsku* (C-145/01), EU:C:2003:324, bod 18.

⁴⁷ Napr. rozsudok zo 7. februára 1986, *Komisia proti Taliansku* (166/82), EU:C: 1984:43, či rozsudok z 1. decembra 1993, *Komisia proti Dánsku* (C-234/91) EU:C:1993:910

⁴⁸ Rozsudok zo 10. septembra 1996, *Komisia proti Belgicku* (C-11/95), EU:C: 1996:316

strane, SD EÚ tiež skonštatoval, že požiadavka aby odôvodnené stanovisko, ako aj prípadná žaloba boli založené na rovnakých dôvodoch však nesmeruje k dokonalej zhode medzi výrokom odôvodneného stanoviska a návrhmi žaloby. Totiž, SD EÚ pripustil, že ak by došlo k legislatívnej zmene v priebehu konania pred podaním žaloby, žaloba sa môže týkať aj vnútroštátnych ustanovení, ktoré nie sú totožné s ustanoveniami uvedenými v odôvodnenom stanovisku.⁴⁹

V súvislosti s druhou identifikovanou funkciou odôvodneného stanoviska je potrebné pristaviť sa pri jeho obsahu, či štruktúre. Tu je vhodné poukázať na zhrnutie prezentované kolektívom českých autorov, ktorí s poukázaním na SD EÚ a jeho činnosť konštatujú, že odôvodnené stanovisko musí obsahovať výrok a náležité odôvodnenie, z ktorého jasne vyplýva, ktoré právne predpisy členský štát porušil. Rovnako tak musí byť zrejmé, akým konaním došlo k porušeniu predmetných právnych predpisov.⁵⁰ Okrem týchto skutočností sa v odôvodnenom stanovisku objavuje aj výzva EK adresovaná členskému štátu, aby učinil nápravu protiprávneho stavu, a to v lehote určenej priamo v rámci odôvodneného stanoviska. Tu je badať rozdiel oproti formálnemu oznámeniu. Kým vo formálnom oznámení EK vyzýva členský štát, aby v stanovenej lehote od doručenia formálneho oznámenia predložil svoje pripomienky k skutočnostiam tam uvedeným, v odôvodnenom stanovisku EK vyzýva členský štát, aby prijal potrebné opatrenia s cieľom vyhovieť odôvodnenému stanovisku v lehote EK stanovenej. Odôvodnené stanovisko je teda potrebné vnímať aj ako nástroj, ktorým EK poskytne členskému štátu priestor pre nápravu a odstránenie identifikovaného rozporu s právom EÚ (kým pri formálnom oznámení je primárnou ambíciou získať vyjadrenie členského štátu k uvádzaným skutočnostiam).

4.3. Rozhodnutie Európskej komisie o vydaní odôvodneného stanoviska

Pokiaľ ide o vydanie odôvodneného stanoviska, platí tu v podstate to, čo bolo uvedené pri vydávaní formálneho oznámenia. Jedinou (aj keď významnou) zmenou je to, že pri vydávaní odôvodneného stanoviska sa nebude rozlišovať medzi jednotlivými typmi porušení ako tomu bolo v prípade formálneho oznámenia. To znamená, že odôvodnené stanovisko bude vždy a pri všetkých typoch porušenia

⁴⁹ Rozsudok zo 1. februára 2005, *Komisia proti Rakúsku* (C-203/03), EU:C: 2005:76, bod 29

⁵⁰ TICHÝ, L.- ARNOLD, R.- SVOBODA, P.- ZEMÁNEK, K.- KRÁL, R.: *Evropské právo*, 3. vydání, Praha: C. H. BECK. s. 360.

Zmlúv vydané rovnakým postupom a spôsobom – so zapojením kolégia komisárov EK.

4.4. Lehota na odstránenie porušenia povinností vyplývajúcich zo Zmlúv

Tak, ako v prípade formálneho oznámenia a v ňom určenej lehote, aj pri odôvodnenom stanovisku patrí určenie lehoty plne do kompetencií EK. Aj tu, obdobne ako v prípade formálneho oznámenia, je spravidla členskému štátu ponechaná dvojmesačná lehota. Vylúčená však nie je ani oveľa kratšia lehota. EK pri stanovení lehoty musí vždy prihliadať na účel predsúdnej fázy (členský štát musí mať reálnu možnosť sa vyjadriť), na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, ako aj na naliehavosť a urgentnosť nápravy porušenia.

5. Diskrečná právomoc Európskej komisie pri odôvodnenom stanovisku

Tak ako v prípade formálneho oznámenia, aj pri odôvodnenom stanovisku je možné identifikovať viacero situácií, v ktorých EK disponuje diskrečnou právomocou. Tak ako v prípade diskrečnej právomoci spätéj s formálnym oznámením, aj pri odôvodnenom stanovisku bude pozornosť venovaná jej najvýznamnejším prejavom, t. j. situáciám, v ktorých je diskrečná právomoc EK najviac zreteľná a má najväčší význam pre predsúdnu fázu konania. Pri tom bude vhodné zamerať sa aj na porovnanie s tým, čo bolo uvedené o diskrečnej právomoci pri formálnom oznámení.

V prvom rade, s ohľadom na dikciu čl. 258 ZFEÚ a spojenie „EK vydá odôvodnené stanovisko“ má EK povinnosť vydať odôvodnené stanovisko, ak je toho názoru, že si členský štát nespĺnil povinnosť vyplývajúcu zo Zmlúv, avšak primárne právo súčasne nijako výslovne nešpecifikuje kedy tak musí učiniť. Preto možno mať za to, že aj v prípade odôvodneného stanoviska je EK priznaná diskrečná právomoc spätá s rozhodnutím kedy pristúpi k vydaniu odôvodneného stanoviska. Prvou situáciou, v ktorej má EK diskrečnú právomoc spätú s odôvodneným stanoviskom je načasovanie jeho vydania. V praxi sa to prejavuje tým, že v niektorých konaniach EK pristúpi k vydaniu odôvodneného stanoviska v najkratšom možnom čase, kým v iných ponechá dotknutému členskému štátu väčší časový priestor.

Vydanie odôvodneného stanoviska spravidla závisí od hodnotenia argumentov poskytnutých zo strany členského štátu ku tvrdeniam uve-

deným vo formálnom oznámení. Diskrečná právomoc EK v súvislosti s vydaním odôvodneného stanoviska sa tak vzťahuje aj na voľné hodnotenie argumentov a dôkazov zo strany členského štátu. Diskrečná právomoc, pokiaľ ide o hodnotenie dôkazov a argumentov členského štátu sa prejaví aj pri rozhodnutí EK o ďalšom postupe po vydaní odôvodneného stanoviska. EK tak môže rozhodnúť, či konanie uzavrie, či vydá doplňujúce formálne oznámenie a následne doplňujúce odôvodnené stanovisko, resp. či vec predloží SD EÚ.

Nepochybne, diskrečná právomoc je EK aj pri odôvodnenom stanovisku priznaná v súvislosti so stanovením lehoty na vyjadrenie pre členský štát. Aj tu závisí len od EK a jej pohľadu na konkrétny prípad, akú lehotu členskému štátu stanoví.

Diskrečnú právomoc možno, rovnako ako pri formálnom oznámení, identifikovať aj pri eventuálnom predĺžení lehoty na splnenie povinností členského štátu. Tu EK na požiadanie členského štátu môže, ale nemusí pôvodne stanovenú lehotu na vyjadrenie predĺžiť.

Tak ako v prípade formálneho oznámenia, aj v súvislosti s odôvodneným stanoviskom je diskrečná právomoc EK daná aj v otázke rýchlosti konania. Je na rozhodnutí EK kedy prijme rozhodnutie znamenajúce koniec konania, alebo posun do súdnej fázy konania.

Napokon, diskrečnú právomoc EK možno vidieť aj v obsahu odôvodneného stanoviska. Na druhej strane, jej rozsah bude akiste menší než je tomu v prípade formálneho oznámenia, a to s ohľadom na požiadavky plynúce z judikatúry SD EÚ a prepojenosť s prípadnou žalobou.

6. Koniec predsúdnej fázy – uzavretie konania, predloženie veci Súdnemu dvoru Európskej únie

6.1. Uzavretie konania v predsúdnej fáze

Účelom predsúdnej fázy je okrem iného aj záujem na vyriešení veci (sporu medzi EK a členským štátom) ešte pred tým než sa vec dostane pred SD EÚ, čo napokon potvrdzuje aj SD EÚ, keď konštatuje, že cieľom štádia pred začatím súdneho konania je aj dať dotknutému členskému štátu príležitosť, aby sa prispôbil svojim povinnostiam vyplývajúcim z práva EÚ.⁵¹

Vzhľadom na to nie je uzavretie konania v predsúdnej fáze ničím výnimočným. Rozhodnutie o uzavretí konania v predsúdnej fáze je prijímané kolégiom komisárov EK rovnakým spôsobom, ako iné rozhod-

---

⁵¹ Napr. rozsudok z 24. júna 2004, *Komisia proti Holandsku* (C-350/02), EU:C:2004:389, bod 18.

nutia. Využíva sa teda písomný postup a rovnako tak konzultácia medzi jednotlivými útvarmi EK, ktorá takémuto postupu predchádza.

Konanie môže byť v predsúdnej fáze uzavreté prakticky kedykoľvek. Môže sa tak udiat' pred vydaním odôvodneného stanoviska, no rovnako tak aj po jeho vydaní. K uzavretiu konania však môže dôjsť aj po prijatí rozhodnutia o podaní žaloby. Samozrejme tu je potrebné doplniť, že sa tak musí udiat' ešte pred podaním žaloby na SD EÚ, keďže tento krok začína súdnu fázu konania podľa čl. 258 ZFEÚ.

Dôvody, pre ktoré sa EK rozhodne uzavrieť konanie môžu byť rôzne. Spoločný menovateľom by však malo byť dosiahnutie súladu s právom EÚ. Po vydaní formálneho oznámenia môže prijať EK rozhodnutie o uzavretí konania napr. vtedy, keď ju vyjadrenie členského štátu presvedčí o tom, že k porušeniu povinností vyplývajúcich z práva EÚ nedošlo. Rovnako môže EK rozhodnúť o uzavretí konania aj vtedy, ak by členský štát uznal porušenie práva a už po vydaní formálneho oznámenia toto porušenie odstránil.

Obdobné dôvody pre uzavretie konania sa môžu uplatniť aj po vydaní odôvodneného stanoviska. Na druhej strane, je menej pravdepodobné, že v tomto štádiu EK uzná, že členský štát právo EÚ neporušuje, i keď to *a priori* nemožno vylúčiť. Častejším dôvodom pre uzavretie konania po vydaní odôvodneného stanoviska sú ústupky zo strany členského štátu a odstránenie vytýkaného porušenia práva EÚ.

6.2. Predloženie veci Súdnemu dvoru Európskej únie

Ďalším možným ukončením predsúdnej fázy konania podľa čl. 258 ZFEÚ je predloženie veci SD EÚ. Tento spôsob ukončenia prichádza do úvahy po tom, čo v priebehu predsúdnej fázy konania EK postupne vydala formálne oznámenie, ako aj odôvodnené stanovisko. Na rozdiel od vyššie uvedeného, predloženie veci SD EÚ neprichádza do úvahy skôr než bolo vo veci vydané aj odôvodnené stanovisko. Ani to však nestačí a EK môže vec predložiť SD EÚ až po tom, čo poskytla členskému štátu priestor na to, aby tento vyhovej odôvodnenému stanovisku.

Na tomto mieste je potrebné dôsledne odlišiť rozhodnutie EK o podaní žaloby a samotné fyzické podanie žaloby. Za koniec predsúdnej fázy možno považovať až samotné predloženie veci (teda doručenie žaloby) SD EÚ. Samotné rozhodnutie kolégia komisárov EK o podaní žaloby je ešte „len“ politickým rozhodnutím o ďalšom kroku, na ktorého základe vecne príslušné útvary EK v spolupráci s právnym servisom vypracujú žalobu, ktorá je následne predložená SD EÚ. Tento proces v praxi spravidla trvá dva mesiace.

7. Diskrečná právomoc Európskej komisie pri uzavretí konania a pri predložení veci Súdnemu dvoru Európskej únie

Uzavretie konania v predsúdnej fáze, ako aj predloženie veci SD EÚ sa taktiež spájajú s diskrečnou právomocou EK. Táto je viditeľná hneď v niekoľkých situáciách. Za najvýraznejšie prejavy diskrečnej právomoci EK tu možno považovať najmä nasledujúce.

V prvom rade, diskrečná právomoc EK je zjavná v samotnom rozhodnutí o uzavretí konania v predsúdnej fáze, ako aj v rozhodnutí o predložení veci SD EÚ. EK je tu oprávnená rozhodnúť nielen o tom, kedy konanie uzavrie, resp. posunie do ďalšej fázy, ale rovnako tak aj o tom, či konanie v predsúdnej fáze uzavrie, resp. či vec predloží SD EÚ. Pokiaľ ide o právomoc predložiť vec SD EÚ, táto je výslovne priznaná samotným čl. 258 ZFEÚ, ktorý bez bližšej konkretizácie ustanovuje, že EK môže vec predložiť SD EÚ.

S uvedeným úzko súvisí ďalší prejav diskrečnej právomoci, ktorý sa týka hodnotenia dôkazov, a to vyjadrenia členského štátu k formálnemu oznámeniu, resp. súladu opatrení prijatých členským štátom v nadväznosti na formálne oznámenie a odôvodnené stanovisko. V nadväznosti na toto hodnotenie realizované EK potom táto pristúpi k uzavretiu konania, alebo k jeho pokračovaniu, resp. k predloženiu veci SD EÚ. To znamená, že prejavom diskrečnej právomoci je tu hodnotenie dôkazov a krokov členského štátu.

Na tomto mieste je ešte vhodné poukázať aj na jeden prípad diskrečnej právomoci EK v súvislosti s podávaním žaloby. Tento sa týka prípadov nekomunikácie, pokiaľ EK neboli komunikované transpozičné opatrenia týkajúce sa smerníc prijatých legislatívnym postupom. V takom prípade, v súlade s čl. 260 ods. 3 ZFEÚ, EK môže navrhnúť výšku penále a paušálnej pokuty, ktorý môže SD EÚ dotknutému členskému štátu uložiť. Výška penále ani paušálnej pokuty nie je stanovená primárnym ani sekundárnym právom.⁵² Preto stanovenie navrhovanej výšky sankcií možno ponímať ako výraz diskrečnej právomoci EK.

8. Limity diskrečnej právomoci Európskej komisie v predsúdnej fáze konania podľa článku 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

Vyššie bolo identifikovaných viacero prípadov diskrečnej právomoci EK objavujúcej sa v rámci predsúdnej fázy konania podľa

---

⁵² Odvíja sa od oznámenia EK C(2019) 1396 final

čl. 258 ZFEÚ. Aj keď z hľadiska systematického bola pozornosť venovaná osobitne diskrečnej právomoci EK pri formálnom oznámení, pri odôvodnenom stanovisku, ako aj pri rozhodovaní o uzavretí konania v predsúdnej fáze, či rozhodnutí o predložení veci SD EÚ, už na prvý pohľad je zrejmé, že identifikované prípady diskrečnej právomoci EK sú viac-menej rovnaké. Aj preto sa javí ako vhodné, tam kde to bude možné limity diskrečnej právomoci EK v predsúdnej fáze konania podľa čl. 258 ZFEÚ skúmať spoločne.

8.1. Diskrečná právomoc Európskej komisie pri prijímaní rozhodnutí o jednotlivých krokoch v predsúdnej fáze konania a jej limity

Pod týmto označením sa skrývajú vyššie identifikované prípady diskrečnej právomoci EK späté s vydaním formálneho oznámenia, doplňujúceho formálneho oznámenia, odôvodneného stanoviska, doplňujúceho odôvodneného stanoviska, rozhodnutia o uzavretí konania v predsúdnej fáze, či rozhodnutia o podaní žaloby na SD EÚ.

Konštatovanie o existencii diskrečnej právomoci objavujúcej sa v týchto situáciách môže vyvolávať otázky. Totiž na jednej strane stojí povinnosť EK plynúca z čl. 17 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „ZEÚ“), podľa ktorého EK *„Zabezpečuje uplatňovanie zmlúv, ako aj opatrení prijatých inštitúciami na ich základe. Dohliada na uplatňovanie práva Únie pod kontrolou Súdneho dvora Európskej únie.“*, pri ktorej sa konanie o porušení dá chápať aj ako povinnosť EK, kým na druhej strane sa objavuje tvrdenie o akejsi diskrečnej právomoci EK v tejto situácii. Ako tomu rozumieť? Existuje, alebo neexistuje tu diskrečná právomoc?

Odpoveď je potrebné hľadať v komparácii povinností EK plynúcich z primárneho práva a všetkých krokov EK v rámci predsúdnej fázy. Niet pochyb, že EK ako „strážkyňa Zmlúv“ bude povinná dohliadať nad uplatňovaním práva EÚ. V tomto zmysle nebude môcť rozhodnúť o tom, vo vzťahu ku ktorému porušeniu konanie začne a v ktorom prípade nie. Na druhej strane, EK bude celkom isto oprávnená rozhodnúť, kedy takéto konanie začne. Pokiaľ ide o ďalšie kroky v predsúdnej fáze konania (ako napr. vydanie odôvodneného stanoviska, či prijatie rozhodnutia o podaní žaloby), tu je diskrečná právomoc EK akiste širšia, keďže EK naozaj môže rozhodnúť, či vydá odôvodnené stanovisko, kedy tak učiní, ako aj to, či prijme rozhodnutie o podaní žaloby, resp. o uzavretí konania. Jej diskrečná právomoc v týchto prípadoch je úzko spätá s iným prípadom identifikovaným vyššie, a to diskrečnou právomocou pri hodnotení dôkazov a argumentácie členského štátu. Avšak,

ani pokiaľ ide o rozhodnutia o ďalších krokoch v rámci predsúdnej fázy konania podľa čl. 258 ZFEÚ, ani tu nie je existujúca právomoc EK neobmedzená.

Preto, pre všetky prípady diskrečnej právomoci EK pri prijímaní rozhodnutí o jednotlivých krokoch v konaní možno skonštatovať, že takáto diskrečná právomoc EK má svoje limity. Azda tým najzásadnejším je úloha EK plynúca z čl. 17 ZEÚ. Vzhľadom na dané ustanovenie je zrejmé, že EK nemá možnosť „ignorovať“ existujúce porušenie práva EÚ. Preto aj jej diskrečná právomoc týkajúca sa vydávania formálneho oznámenia (a teda aj začatia predsúdnej fázy konania) je limitovaná a týka sa skôr právomoci posunúť termínu vydania formálneho oznámenia. Nevydanie formálneho oznámenia v situácii, keď existujú dôvody na jeho vydanie je neprípustné. Pokiaľ ide o ďalšie kroky, rozsah diskrečnej právomoci EK je síce širší, keďže prijímanie jednotlivých rozhodnutí je plne „v rukách“ EK no aj tu je EK povinná rešpektovať úlohu, ktorá jej plynie z čl. 17 ZEÚ. Taktiež tu nemožno opomínať ani kontrolu zo strany SD EÚ, ktorý je predvídaná čl. 17 ZEÚ, ako aj samotným čl. 258 ZFEÚ, a to v prípadoch, keď sa vec predloží SD EÚ, a teda do súdnej fázy konania.

Vo svetle uvedeného je možné za limity diskrečnej právomoci EK pri prijímaní rozhodnutí o jednotlivých krokoch v konaní považovať predovšetkým úlohu a povinnosti EK vo vzťahu k zabezpečovaniu uplatňovania Zmlúv, ako aj opatrení prijatých inštitúciami na ich základe a k dohľadu na uplatňovanie práva EÚ. v tejto súvislosti je limitom aj samotná kontrola zo strany SD EÚ, ktorý môže pri pochybení EK pri vydávaní rozhodnutí v rámci predsúdnej fázy vyhlásiť žalobu za neprípustnú.

8.2. Diskrečná právomoc Európskej komisie pri hodnotení dôkazov

S diskrečnou právomocou EK pri prijímaní rozhodnutí v rámci predsúdnej fázy podľa čl. 258 ZFEÚ je úzko spätá aj ďalšia jej diskrečná právomoc, a to právomoc voľne hodnotiť dôkazy a argumenty členského štátu predložené v konaní. Práve od hodnotenia dôkazov bude závislé vyššie analyzované prijímanie rozhodnutí.

Existencia diskrečnej právomoci EK pri hodnotení dôkazov sa javí ako pomerne široká. Obzvlášť, pokiaľ ide o hodnotenie argumentov vedúcich k uzavretiu konania, či k vydaniu odôvodneného stanoviska. Na druhej strane, ani v tomto prípade nejde o neobmedzenú právomoc EK. Táto je totiž povinná pri hodnotení dôkazov a argumentov členských štátov rešpektovať všetky relevantné predpisy práva EÚ, ako

aj súvisiacu judikatúru. Preto nemožno očakávať, že by EK dôkazy a argumentáciu vyhodnotila v rozpore s existujúcim prístupom práva EÚ. Aj tu, minimálne pre prípady, ktoré sa dostanú pred SD EÚ, je totiž garantom a kontrolou správnosti postupu EK práve SD EÚ. Okrem toho, EK všetky svoje rozhodnutia a kroky musí doložiť náležitým odôvodnením. Táto povinnosť je vyplýva okrem iného aj z toho, že účelom predsúdnej fázy je poskytnúť členskému štátu možnosť na uplatnenie práva na obhajobu.⁵³

Preto je na tomto mieste možné skonštatovať, že ďalším prejavom diskrečnej právomoci EK jej hodnotenie dôkazov a argumentov členských štátov, od ktorých závisí ďalší postup v konaní. Obmedzením tejto diskrečnej právomoci sú existujúce normy práva EÚ, ako aj spôsob ich aplikácie vo svetle judikatúry SD EÚ.

8.3. Diskrečná právomoc Európskej komisie pri stanovení lehoty na vyjadrenie/splnenie povinností

Diskrečná právomoc EK sa objavuje aj pri stanovení lehoty na vyjadrenie pre členský štát (pri formálnom oznámení), resp. na splnenie povinností (pri odôvodnenom stanovisku). Závisí len od EK a jej pohľadu na konkrétny prípad, akú lehotu členskému štátu stanoví. Spravidla je táto lehota dvojmesačná, no prax pozná aj prípady, keď bola stanovená výrazne kratšia lehota. Faktom je, že v primárnom práve sa explicitná zmienka o dĺžke lehoty neobjavuje.

Na druhej strane, isté limity a pravidlá prináša SD EÚ vo svojej rozhodovacej činnosti. Vo svetle judikatúry je EK je pri stanovení lehoty povinná prihliadať na účel predsúdnej fázy (členský štát musí mať reálnu možnosť sa vyjadriť), na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, ako aj na naliehavosť a urgentnosť nápravy porušenia. Osobitne v prípade krátkych lehôt je EK povinná stanovenie takejto lehoty náležitým spôsobom odôvodniť. V takom prípade nie je vylúčené ani to, aby EK stanovila extrémne krátke lehoty.

Ak by EK existujúce pravidlá nerešpektovala a ak by napr. stanovila neprimerane krátke lehoty a súčasne, ak by s ohľadom na okolnosti prípadu nepreukázala naliehavosť, SD EÚ by neskoršiu žalobu EK v konaní posúdil ako neprípustnú.⁵⁴

S diskrečnou právomocou EK spätou so stanovením lehoty úzko súvisí aj diskrečná právomoc predĺžiť stanovenú lehotu. EK spravidla odsúhlasí predĺženie lehoty na vyjadrenie členského štátu, resp. na spl-

⁵³ LENAERTS, K. - MASELIS, I. - GUTMAN, K.: *EU Procedural Law*. Oxford : Oxford University Press. s. 188.

⁵⁴ Rozsudok z 2. februára 1988, *Komisia proti Belgicku* (293/85), EU:C:1988:40, bod 20

nenie povinnosti vtedy, ak nastanú nasledovné skutočnosti: žiadosť o predĺženie lehoty musí byť realistická – t. j. musí poskytnúť dostatok času na splnenie sľúbených krokov členského štátu; žiadosť musí obsahovať realistický harmonogram krokov, ktoré členský štát plánuje uskutočniť; dodatočná lehota nesmie byť dlhšia ako tri mesiace; žiadosť musí byť predložená pred uplynutím pôvodnej lehoty. Tieto dôvody nie sú primárnym právom nijako zakotvené. Ako také sú výrazom práve diskrečnej právomoci EK. Ako také sú uvádzané pri každej zamietavej odpovedi EK na žiadosť členského štátu o predĺženie lehoty. A priori však nemožno vylúčiť, že EK v budúcnosti tieto dôvody v rámci svojej diskrečnej právomoci zmení. Preto je vhodné na tieto dôvody a limity právomoci EK ohľadne ich uvádzania pozrieť sa z iného uhla pohľadu. Tak ako stanovenie lehoty, aj jej predĺženie je nepochybne postavené na rovnakom základe (rešpektujúc pri tom účel predsúdnej fázy, atď.). Preto sa dá povedať, že aj na diskrečnú právomoc EK v súvislosti s predĺžením lehoty sa musia uplatniť rovnaké pravidlá ako na tú pri stanovení lehoty.

S ohľadom na uvedené skutočnosti je možné skonštatovať, že diskrečná právomoc EK pokiaľ ide o stanovenie a predĺženie lehoty na vyjadrenie členského štátu, resp. na splnenie povinností z odôvodneného stanoviska je výrazom diskrečnej právomoci EK. Táto tiež nie je právomocou neobmedzenou. Jej najvýraznejším limitovaním je povinnosť EK pri stanovení/predĺžení lehoty prihliadať na účel predsúdnej fázy, na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, ako aj na naliehavosť a urgentnosť nápravy porušenia.

8.4. Diskrečná právomoc Európskej komisie pri stanovení rýchlosti postupu v konaní

S uvedenými prípadmi diskrečnej právomoci EK veľmi úzko súvisí aj ďalšia situácia, v ktorej má EK diskrečnú právomoc. Touto je právomoc EK rozhodnúť o tom, ako rýchlo bude v konaní postupovať. Ako už bolo uvedené, samotné Zmluvy nestanovujú dokedy po obdržaní vyjadrenia členského štátu by EK mala pristúpiť k vydaniu odôvodneného stanoviska, či k inému rozhodnutiu. Je to plne na rozhodnutí EK, ktorej tak patrí diskrečná právomoc ohľadne postupu v konaní. Preto v niektorých prípadoch možno vidieť rýchly postup v konaní, kým iné sú otvorené aj niekoľko rokov.⁵⁵

---

⁵⁵ Príkladom môže byť konanie vedené proti Slovenskej republike z dôvodu nesplnenia povinností vyplývajúcich z čl. 6 Aktu o podmienkach prístúpenia SR k EÚ a čl. 10, 307 a 43 Zmluvy o založení ES vzhľadom na Dohodu medzi vládou SR a vládou USA o leteckej doprave z 22. januára 2001. Toto konanie je evidované od r. 2005. Napriek viacerým urgenciám zo strany

Pri tejto diskrečnej právomoci EK by sa aj s ohľadom na uvedený príklad mohlo zdať, že nie je nijako limitovaná. Na druhej strane, tento záver nemožno akceptovať. Právomoc EK je aj v tomto prípade limitovaná existujúcimi pravidlami práva EÚ. Osobitne je aj tu potrebné zdôrazniť povinnosť EK prihliadať na účel predsúdnej fázy. V neposlednom rade je potrebné rešpektovať aj právo na spravodlivý proces. Preto EK akiste nebude môcť umelo zdržiavať konanie v prípadoch, keď je s ohľadom na okolnosti prípadu zrejmé, že je potrebné konanie uzavrieť, alebo naopak posunúť ho do ďalšej fázy.

Preto je možné skonštatovať, že diskrečná právomoc EK je daná aj pokiaľ ide o rýchlosť postupu v konaní. Ani v tomto prípade nejde o neobmedzenú právomoc EK. Jej limity je potrebné vidieť predovšetkým v účele predsúdnej fázy a v realizácii práva na spravodlivý proces, no v neposlednom rade aj v povinnosti EK zabezpečiť uplatňovanie práva EÚ a toto uplatňovanie kontrolovať.

8.5. Diskrečná právomoc Európskej komisie pri formulovaní obsahu formálnych dokumentov

Napokon, diskrečnú právomoc EK možno identifikovať aj v súvislosti s obsahom a štruktúrou formálnych dokumentov – formálneho oznámenia, doplňujúceho formálneho oznámenia, odôvodneného stanoviska, doplňujúceho odôvodneného stanoviska. Tým, že primárne právo obsah týchto dokumentov nestanovuje, je na EK ako ich naformuluje. Samozrejme, je potrebné odlišovať medzi formálnym oznámením a odôvodneným stanoviskom, kde z povahy veci vyplýva, že formálne oznámenie má menšie nároky na detailnosť dôvodov ako odôvodnené stanovisko, pri ktorom výrok musí zodpovedať petitu žaloby, rovnako ako exaktnosť argumentov.

Vo všeobecnosti však možno skonštatovať, že diskrečná právomoc EK je pri formulácii dokumentov jednoznačne daná. Na druhej strane nemožno ju považovať za neobmedzenú. Jej limity sú dané taktiež právom EÚ a v jeho rámci predovšetkým účelom predsúdnej fázy precizovaným judikatúrou SD EÚ. Kým formálne oznámenie má za cieľ stanoviť rámec konania, jeho obsahom musia byť nepochybne všetky oblasti a dôvody, v ktorých EK vidí porušenie práva EÚ. Pri formálnom oznámení postačuje, aby dotknutý štát obdržal akýsi úvodný súhrn všetkých namietaných skutočností relevantných pre uplatnenie práva na

---

Slovenskej republiky EK stále nepristúpila k uzavretiu konania, hoci potvrdila, že porušenie bolo odstránené. K uzavretiu konania hodlá pristúpiť až po nadobudnutí platnosti obdobnej medzinárodnej zmluvy uzavretej EÚ.

obhajobu.⁵⁶ Pri odôvodnenom stanovisku je situácia iná, keďže musí obsahovať výrok a náležité odôvodnenie, z ktorého jasne vyplýva, ktoré právne predpisy členský štát porušil. Rovnako tak musí byť zrejmé, akým konaním došlo k porušeniu predmetných právnych predpisov.⁵⁷

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, možno skonštatovať, že EK má diskrečnú právomoc aj pokiaľ ide o obsah a štruktúru formálnych dokumentov (odôvodnené stanovisko, či formálne oznámenie). Na druhej strane aj tu sú dané limity precizované judikatúrou SD EÚ. Tieto sú striktnnejšie v prípade odôvodneného stanoviska, avšak sú dané aj pri formálnom oznámení.

Záver

Predsúdna fáza konania podľa čl. 258 ZFEÚ má pri dohľade nad uplatňovaním práva EÚ nezastupiteľné miesto. Je významným prostriedkom realizácie práva členského štátu na obhajobu, ktoré členskému štátu vyplýva priamo zo Zmlúv. Je rovnako aj prostriedkom pre stanovenie rámca konania podľa čl. 258 ZFEÚ. v neposlednom rade zakladá aj možnosť danú členskému štátu, splniť si povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo Zmlúv, a to skôr než bude vec predložená SD EÚ.

Z hľadiska priebehu sa predsúdna fáza realizuje v niekoľkých etapách. Jej úvod je spätý s vydaním formálneho oznámenia. Možné polemiky sa objavili ohľadne miesta konania *EU Pilot* v rámci predsúdnej fázy. Analýza tohto konania však preukázala, že *EU Pilot* nemôže byť vnímaný ako súčasť predsúdnej fázy podľa čl. 258 ZFEÚ, a to predovšetkým s ohľadom na nemožnosť jeho subsumovania pod samotný čl. 258 ZFEÚ. Navyše, konanie *EU Pilot* ako také je realizované bez adekvátneho právneho základu. Odvíja sa len od oznámenia EK, ktoré nemožno považovať za právny základ. Vzhľadom na to je otázna aj jeho legalita, keďže z titulu zásady prenesenia právomocí možno mať pochybnosti, či EK je vybavená právomocou na konanie ako je *EU Pilot*. Čl. 17 ZEÚ je v tomto smere nedostatočný, navyše ani samotný dokument od ktorého sa *EU Pilot* odvíja referenciu na čl. 17 ZEÚ neobsahuje.

Aj preto je potrebné úvod predsúdnej fázy konania podľa čl. 258 ZFEÚ spojiť až s formálnym oznámením. V rámci formálneho ozná-

---

⁵⁶ LENAERTS, K. - MASELIS, I. - GUTMAN, K.: *EU Procedural Law*. Oxford : Oxford University Press. s. 187.

⁵⁷ TICHÝ, L.- ARNOLD, R.- SVOBODA, P.- ZEMÁNEK, K.- KRÁL, R.: *Evropské právo, 3. vydání*, Praha: C. H. BECK. s. 360.

menia EK predovšetkým vymedzí predmet sporu a v nadväznosti na to vyzve dotknutý členský štát, aby predložil svoje pripomienky.⁵⁸ Formálne oznámenie je jedným z prostriedkov realizácie práva na obhajobu, ktoré členskému štátu vyplýva priamo zo Zmlúv. Okrem toho, ide aj o prostriedok pre stanovenie rámca konania podľa čl. 258 ZFEÚ. Opomenúť nemožno ani funkciu - možnosť danú členskému štátu, splniť si povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo Zmlúv, a to skôr než bude vec predložená SD EÚ. Formálne oznámenie je EK vydávané pri porušení práva EÚ. V nadväznosti na to je možné rozlišovať medzi jednotlivými dôvodmi. Ako preukázala analýza, najvhodnejšie sa javí rozlišovať pri typológii dôvodov pre vydanie formálneho oznámenia medzi nekomunikáciou a ostatnými dôvodmi porušenia povinností vyplývajúcich z práva EÚ. Uvedená typológia a rozlišovanie má význam aj pre proces vydávania formálneho oznámenia. Kým formálne oznámenie z titulu nekomunikácie je vydávané „administratívnym krokom“ generálnym sekretariátom EK, ostatné formálne oznámenia prichádzajú do úvahy len na základe rozhodnutia kolégia komisárov EK po konzultácii dotknutých útvarov EK. Takéto formálne oznámenia sú prijímané písomným postupom.

V prípade, ak vyjadrenie členského štátu na formálne oznámenie nerozptýli pochybnosti EK o súlade s právom EÚ, resp. ak by členský štát vyjadrenie k formálnemu oznámeniu nezaslal vôbec, prichádza na rad odôvodnené stanovisko. Na rozdiel od formálneho oznámenia, odôvodnené stanovisko je výslovne pomenované aj samotným čl. 258 ZFEÚ. Odôvodnené stanovisko spravidla predznačí eventuálny priebeh konania pred SD EÚ a rovnako tak podrobne ozrejní členskému štátu, akým spôsobom tento porušil ustanovenia Zmlúv, resp. ktoré ustanovenia porušil. Odôvodnené stanovisko, na rozdiel od formálneho oznámenia je vždy vydávané na základe rozhodnutia kolégia komisárov EK. Tak ako v prípade formálneho oznámenia, aj v odôvodnenom stanovisku je na EK aby po zohľadnení okolností prípadu stanovila lehotu, v ktorej očakáva splnenie povinností členského štátu. V oboch prípadoch (formálne oznámenie i odôvodnené stanovisko) je možné túto lehotu predĺžiť, a to rozhodnutím EK na základe žiadosti členského štátu.

Predsúdna fáza konania podľa čl. 258 ZFEÚ môže byť ukončená dvoma spôsobmi – uzavretím konania v predsúdnej fáze, alebo predložením veci (podaním žaloby) SD EÚ. Uzavretie konania je možné kedykoľvek. To znamená, že s atak môže ísť po vydaní odôvodneného stanoviska, pred jeho vydaním, no rovnako tak aj po prijatí

---

⁵⁸ Rozsudok z 15. decembra 1982, *Komisia proti Dánsku* (211/81), EU:C:1982:437, bod 8.

rozhodnutia o podaní žaloby avšak pred jej fyzickým podaním na SD EÚ. K podaniu žaloby SD EÚ môže dôjsť len a výlučne po rozhodnutí o podaní žaloby, ktoré prijíma kolégium komisárov EK. Takéto rozhodnutie je prípustné len po tom, čo bolo vo veci vydané odôvodnené stanovisko, uplynula lehota na splnenie povinnosti a členský štát svoje povinnosti nesplnil ani neposkytol záruky o splnení.

Analýza tiež preukázala, že EK disponuje v rámci predsúdnej fázy značnou diskrečnou právomocou. Jej prejavy možno vidieť na viacerých miestach. Za všetky je možné spomenúť diskrečnú právomoc EK pri prijímaní rozhodnutí o jednotlivých krokoch v predsúdnej fáze konania, diskrečnú právomoc EK pri hodnotení dôkazov, diskrečnú právomoc EK pri stanovení lehoty na vyjadrenie členského štátu, či na splnenie jeho povinností, diskrečnú právomoc EK pri stanovení rýchlosti postupu v konaní, či diskrečnú právomoc EK pri formulovaní obsahu formálnych dokumentov. V uvedených situáciách EK disponuje diskrečnou právomocou, ktorá je viac, či menej široká. Ani v jednom prípade sa však nepotvrdila neobmedzená diskrečná právomoc EK. Limity tejto právomoci sú vždy stanovené právom EÚ a precizované judikatúrou. EK je pri vykonávaní tejto právomoci povinná prihliadať predovšetkým na účel predsúdnej fázy (prostriedok realizácie práva na obhajobu, prostriedok pre stanovenie rámca konania podľa čl. 258 ZFEÚ, možnosť splniť si povinnosti skôr než bude predložená SD EÚ), ako aj na všetky okolnosti konkrétneho prípadu.

Použitá literatúra

1. ANDERSEN, S.: *The Enforcement of EU Law. The Role of the European Commission.* Oxford: Oxford University Press, 2012. 251 s.
2. ARNULL, A. - CHALMERS, D. (eds.): *The Oxford Handbook of European Union Law.* Oxford: Oxford University Press, 2015. 950 s.
3. CHALMERS, D. - DAVIES, G. - MONTI, G.: *European Union Law: Cases and Materials. Second Edition.* Cambridge : Cambridge University Press, 2010. 1150 s.
4. GROHS, S.: *Article 258/260 TFEU Infringement Procedures: The Commission Perspective in Environmental Cases.* In. CREMONA, M. (ed.): *Compliance and the Enforcement of EU Law.* Oxford: Oxford University Press, 2012. 198 s.
5. LENAERTS, K. - MASELIS, I. - GUTMAN, K.: *EU Procedural Law.* Oxford : Oxford University Press, 2015. 1056 s.
6. LYSINA, P.: *Medzinárodná zmluva ako nástroj vonkajšej činnosti Európskej únie.* 1. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer, 2018. 312 s.
7. SIMAN, M. – SLAŠŤAN, M.: *Súdny systém Európskej únie,* Bratislava: EUROIURIS, 2006. 786 s.

8. TICHÝ, L.- ARNOLD, R.- SVOBODA, P.- ZEMÁNEK, K.- KRÁL, R.: *Evropské právo*, 3. vydání, Praha: C. H. BECK, 2006. 879 s.
9. TOMÁŠEK, M. - TÝČ, V. a kol.: *Právo Evropské unie. 2. aktualizované vydání*. Praha: Leges, 2017. 496 s.
10. VRŠANSKÝ, P. - VALUCH, J. a kol.: *Medzinárodné právo verejné. Všeobecná časť*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2015. 408 s.

Judikatúra Súdneho dvora Európskej únie

1. Rozsudok z 15. decembra 1982, *Komisia proti Dánsku* (211/81), EU:C:1982:437
2. Rozsudok zo 7. februára 1986, *Komisia proti Taliansku* (166/82), EU:C: 1984:43
3. Rozsudok z 2. februára 1988, *Komisia proti Belgicku* (293/85), EU:C:1988:40
4. Rozsudok z 1. decembra 1993, *Komisia proti Dánsku* (C-234/91) EU:C:1993:910
5. Rozsudok z 11. júla 1995, *Komisia proti Španielsku* (C-266/94), EU:C:1995:235
6. Rozsudok zo 10. septembra 1996, *Komisia proti Belgicku* (C-11/95), EU:C: 1996:316
7. Rozsudok z 13. decembra 2001, *Komisia proti Francúzsku* (C-1/00), EU:C:2001:687
8. Rozsudok z 24. júna 2004, *Komisia proti Holandsku* (C-350/02), EU:C:2004:389
9. Rozsudok z 5. júna 2003, *Komisia proti Španielsku* (C-145/01), EU:C:2003:324
10. Rozsudok zo 1. februára 2005, *Komisia proti Rakúsku* (C-203/03), EU:C: 2005:76
11. Rozsudok z 15. novembra 2005, *Komisia proti Rakúsku* (C-320/03), EU:C:2005:684
12. Rozsudok z 26. októbra 2006, *Komisia proti Taliansku* (C-371/04), EU:C:2006:668

Internetové zdroje

1. Oznámenie Európskej komisie „Európa výsledkov – uplatňovanie práva spoločenstva“ COM (2007) 0502 final dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:52007DC0502&from=en> (7.3.2019)
2. Oznámenie Európskej komisie „Právo EÚ: Lepšie výsledky pomocou lepšieho uplatňovania práva“ C (2016) 8600 final dostupné na <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/3/2016/SK/C-2016-8600-F1-SK-MAIN-PART-1.PDF> (8.3.2019)

3. http://ec.europa.eu/atwork/applying-eu-law/infringements-proceedings/infringement_decisions/?lang_code=en (13.2.2019)
4. http://ec.europa.eu/internal_market/scoreboard/performance_by_governance_tool/infringements/index_en.htm#t_0_23 (13.3.2019)
5. https://ec.europa.eu/info/publications/2017-commission-report-and-factsheets-monitoring-application-eu-law_en (25.3.2019)